

СИСТЕМНІСТЬ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІЙ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НАУКОВОГО ПАРКУ ЯК УЧАСНИКА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

Автором поставлено за мету дослідити, чи притаманні науковим паркам характеристики та функції інкубаторів та акселераторів, чи можуть закріплені в законодавстві України функції наукових парків визначати одно з центральних місць наукових парків для інкубації інновацій та розвитку наукоємного середовища, регіональних інноваційних систем та забезпечення в них інноваційного процесу. Системний підхід дозволить на підставі організаційно-правової форми наукового парку урахувати його призначення, а саме структуру, функціональне призначення, інтегративний аспект, комунікативний аспект та історичний аспект. Реалізація завдань дослідження дозволила відповісти на питання, чи є можливість закріплення в законодавстві України функції наукових парків та визначати одно з центральних місць наукових парків для інкубації інновацій та розвитку наукоємного середовища, яке може трансформуватися в регіональну інноваційну систему або в інноваційне кластерне середовище. Визначена необхідність внесення в законодавство норм, які будуть відображати необхідність формування регіональних інноваційних систем з можливим їх організаційним центром – відповідним університетським науковим парком. Встановлено, що регіональні інноваційні екосистеми потребують їх відбудови на принципах інноваційних екосистем, формування стійких зв'язків з закладів вищої освіти, наукових установ з центрами високотехнологічної промисловості та розвинутою інфраструктурою. Регіональні інноваційні екосистеми повинні забезпечуватися людським активом з наукоємними професіями, створюватися необхідні умови для удосконалення професійного рівня та забезпечення для науковців та працівників сприятливого соціального середовища на умовах Індустрії 5.0. Провідна роль наукового парку в регіональній інноваційній екосистемі дозволить виконувати визначальну роль для здійснення усіх етапів інноваційного процесу, забезпечувати зв'язок освіти, науки та виробництва, бути чутливим центром для формування професійного людського капіталу, забезпечувати сучасне високотехнологічне виробництво.

Ключові слова: науковий парк, регіональна інноваційна екосистема, заклад вищої освіти, наукова установа.

Постановка проблеми. В період формування стратегії функціонування інноваційної екосистеми України стає питання про визначення центрів науки, освіти та технологій як рушійної сили в організації інноваційного процесу в певних регіональних інноваційних системах та інноваційні екосистемі України. Причинами звернення до системного дослідження діяльності наукових парків є відсутність ефективності діяльності наукових парків та важливість усунення негативних чинників у їх функціонуванні.

Мета статті – дослідити, чи притаманні науковим паркам характеристики та функції інкубаторів та акселераторів, чи можуть закріплені в законодавстві України функції наукових парків визначати одно з центральних місць наукових парків для інкубації інновацій та розвитку наукоємного середовища, ре-

гіональних інноваційних систем та забезпечення в них інноваційного процесу.

При дослідженні буде використовуватися системний підхід до управління суб'єктів господарювання. Причинами звернення до системного підходу управління є відсутність ефективності діяльності наукових парків та важливість усунення негативних чинників у їх діяльності. Як підтверджують Б.І. Холод і О.М. Зборовська використання системного підходу спричинено наступним: 1) ускладненням внутрішньої структури об'єктів управління; 2) розширенням і розгалуженням зв'язків; 3) швидким і безперервним зростанням обсягу інформації; 4) нестабільністю навколишнього середовища; 5) посиленням конкурентної боротьби. [1, с. 53-54]. Науковцями досліджуються найважливіші риси системного підходу, а саме: а) наявність різних елементів, складових сис-

теми; б) наявність взаємозв'язку елементів системи; в) наявність мети, що є початком системи, що пов'язує і визначає взаємодію елементів [1, с.50]. І, остаточно, системний підхід дозволить в організаційно-правовій формі наукового парку урахувати усі заявлені елементи, опираючись на його призначення, а саме структуру, функціональне призначення, інтегративний аспект, комунікативний аспект та історичний аспект [2, с. 158]. [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, поставлені як завдання в статті, розглядалися як вітчизняними, так і закордонними науковцями з різних аспектів, як статусу організаційно-правової форми наукових парків так і їх місця в інноваційних системах. Такими науковцями України та іноземних держав є: Й. Головач, А. Заліско, К. Матусяк, О. Бонковський, Ю. Мацевитий, С. Параска, В. Чернюк, В. Шовкалюк та інші. Додаткового дослідження, яке буде враховувати місце наукового парку в певній інноваційній системі, потребують сучасні проблеми участі наукових парків в інноваційному процесі.

Виклад основного матеріалу. Якщо вдатися до функціонального поділу суб'єктів національної інноваційної системи (далі - НІС), то за основу можливо взяти об'єкти та цілі, на який спрямована діяльність будь-якого основного або інфраструктурного елементу НІС, які перелічені в абзацах 8 та 9 статті 1 Закону України «Про інноваційну діяльність»: розробка, вироблення, реалізація інноваційних продуктів, продукції, послуг; надання фінансових, консалтингових, маркетингових, інформаційно-комунікативних, юридичних, освітніх послуг із забезпечення інноваційної діяльності.

В статті пропонується з метою визначення місця наукових парків в національній інноваційній системі, регіональній інноваційній системі, в інноваційному процесі дослідити, чи притаманні науковим паркам характеристики та функції інкубаторів та акселераторів, чи можуть закріплені в законодавстві України функції наукових парків визначати одно з центральних місць наукових парків для інкубації інновацій та розвитку наукоємного середовища, яке може трансформуватися в регіональну інноваційну систему або в інноваційне кластерне середовище.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про наукові парки» [4] основними функціями наукового парку є:

1) створення нових видів інноваційного продукту, здійснення заходів щодо їх комерціалізації, організація та забезпечення виробництва наукоємної, конкурентоспроможної на внутрішніх і зовнішніх ринках інноваційної продукції;

2) інформаційно-методичне, правове та консалтингове забезпечення засновників і партнерів наукового парку, надання патентно-ліцензійної допомоги;

3) залучення здобувачів вищої освіти, працівників закладу вищої освіти та/або наукової установи до розроблення і виконання проектів наукового парку;

4) сприяння розвитку та підтримка малого інноваційного підприємництва;

5) організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів, необхідних для розроблення і реалізації проектів наукового парку;

6) залучення і використання у своїй діяльності ризикового (венчурного) капіталу, підтримка наукоємного виробництва;

7) захист та представництво інтересів засновників і партнерів наукового парку в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, а також у відносинах з іншими суб'єктами господарювання під час організації та виконання проектів наукового парку в межах, визначених установчими документами наукового парку;

8) забезпечення сприятливих умов для створення здобувачами вищої освіти, працівниками закладу вищої освіти та/або наукової установи інноваційних підприємств, що здійснюють доведення результатів науково-технічної діяльності закладів вищої освіти та/або наукових установ до стадії розроблення на їх основі конкурентоспроможних інноваційних технологій, товарів і послуг та виробництва інноваційної продукції, зокрема у формі державно-приватного партнерства;

9) розвиток міжнародного і вітчизняного співробітництва у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності, сприяння залученню іноземних інвестицій.

Для стандартизації класифікації і спрощення розуміння функцій наукових парків, які передбачені в статті 4 Закону України «Про наукові парки», трансформуємо основні функції наукового парку у види діяльності відповідно до КВЕД 2010 р. [5], якими є:

1) інноваційна діяльність (72.19, 72.20), комерціалізація, організація та забезпечення виробництва наукоємної інноваційної продукції (71.20).

2) – сприяння розвитку та підтримка малого інноваційного підприємництва;

– інформаційно-методичне забезпечення (63.99 – надання інших інформаційних послуг;

– правове та консалтингове забезпечення (69.10 – діяльність у сфері права, 70.22 – консультування з питань комерційної діяльності і керування);

– відповідно до пункту 8 частини 1 статті 1 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» патентно-кон'юнктурні дослідження (74.90 – інша професійна наукова та науково-технічна діяльність).

3) залучення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, наукових працівників до проектів наукового парку (72.19, 72.20);

4) організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів, необхідних для розроблення і реалізації проектів наукового парку (85.59 – інші види освіти);

5) – залучення в науковий парк ризикового (венчурного) капіталу; сприяння залученню іноземних інвестицій;

– розвиток міжнародного і вітчизняного співробітництва у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності (70.22 – консультування з питань комерційної діяльності і керування);

6) – захист та представництво інтересів засновників і партнерів наукового парку (69.10 – діяльність у сфері права), (74.90 – інша професійна наукова та науково-технічна діяльність).

Викладене спонукає до додаткового аналізу сучасної практики визначення функцій наукових парків на підставі їх місця в інноваційних системах та реального внеску в розвиток науки та інновацій в регіонах.

Місце та правовідносини наукових парків в регіональних інноваційних системах. Науковці відмічають важливість наукових парків в регіональних інноваційних системах, які поряд з іншими інноваційними компонентами покращують обмін знаннями та сприяння інноваціям. Крім того, наукові парки як осередки розвитку технологій інкубують та розвивають високотехнологічні стартапи, сприяють передачі технологій від університетів до компаній, допомагають створювати та інституціоналізувати промислові кластери, об'єднуючи виробництво, науку, технології, освіту та організацію в регіональних інноваційних системах [3]. На наш погляд, можливо погодитися як з ідеальною моделлю існування та взаємодії окремих факторів регіональної інноваційної системи, в яких консолідує роль відводиться науковим паркам. До таких факторів Пунджан и Танер відносять як елементи, так і функції системи: університети, науково-дослідні інститути, елементи промисловості, середовище організацій, підтримку фінансування, урбанізацію [6].

Пан С.-Ц. та інші, удосконалюючи відмічені ідеї, говорять про наукові парки як центри кластерного рівня, які забезпечують зв'язок в конкурентному середовищі для співпраці в наукомістких галузях високотехнологічних підприємств, наукомістких працівників з метою розвитку міста та регіону [3]. В проведеному дослідженні науковцями доведено існування значного ефекту (синергії) при функціонуванні наукового парку в спеціалізованому кластері високих технологій та його суттєвого і одночасно взаємного впливу на регіональний розвиток, та розвиток міста, і, як наслідок, збільшення залучення до наукового парку інноваційних промислових підприємств [3].

Функції наукових парків як бізнес-інкубаторів інноваційних підприємств. Інкубаційна програма широко розглядається як важливий політичний механізм для підтримки регіональних інновацій та економіки. Так, в наукових працях відмічено, що до кінця 2018 року в Китаї було створено 4069 бізнес-інкубаторів, які акумулювали інкубацію 139 396 стартапів [7, с.1].

Зазвичай послуги усіх бізнес-інкубаторів можна класифікувати на три групи: базові послуги, фінансова підтримка та власне інкубація. Таким чином, створення бізнес-інкубаторів надає не лише фізичні інноваційні простори для регіональних інноваторів та підприємницьких талантів, а й можливості для розвитку нових ідей. У бізнес-інкубаторах як підприємці, так і інноватори можуть ефективніше взяти на себе зобов'язання щодо науково-дослідницької діяльності, поступово зміцнювати свої інноваційні ідеї та зобов'язуватися постійно впроваджувати інновації.

Фінансовий потенціал бізнес-інкубаторів позитивно співвідноситься з регіональною продуктивністю інновацій. Науковці визначають зміст функцій таким чином: ефективний обмін знаннями в бізнес-інкубаторах сприяє кращому використанню нових знань технологічними підприємствами, зміцнює співпрацю, заохочує взаємне навчання, сприяє прийняттю ефективних рішень на основі кращих набутих знань та посилює інноваційну здатність людей. Як наслідок, ефективність регіональних інновацій виграє від кращого інкубаційного потенціалу бізнес-інкубаторів. Тобто регіональна комунікаційна інфраструктура позитивно модерує відносини між базовою потужністю бізнес-інкубаторів та регіональними інноваційними показниками.

Китайські науковці відмічають позитивізм функціонування регіональної інноваційної системи, а саме констатують, що регіональна комунікаційна інфраструктура позитивно модерує взаємозв'язок між фінансовою спроможністю бізнес-інкубаторів та регіональною інноваційною продуктивністю. Назване дослідження вимірює індекс інноваційного виходу на основі кількості патентних заявок, кількості отриманих патентів та обсягу транзакцій на ринку технологій (в мільярдах китайських юаней). Хоча не всі інновації патентуються, кількість патентів є найбільш прийнятним показником у більшості попередніх досліджень, оскільки вони точніше відображають результати інноваційної діяльності порівняно з альтернативними показниками, такими як продажі «нових продуктів». Це пояснюється тим, що «нові продукти» часто нечітко визначені та можуть бути надмірно зареєстровані компаніями. Крім того, процес реєстрації патентів забезпечує наявність якісних даних часових рядів у відкритому доступі, а

патентні документи зазвичай надають корисну технологічну та організаційну інформацію [7, с.4].

Цзян Ц. та інші відмічають особливості інкубації в біомедицинській галузі на основі біомедицинських платформ [8]. Біомедицинські інкубаційні платформи інноваційних інкубаторів мають мету забезпечити інкубаторів нематеріальною підтримкою бізнес-послуг, спрямований на реконфігурацію ролей функцій інкубатора та інкубаційних зв'язків з побудовою галузевого ланцюга як головної осі через різні стратегії: сталий розвиток, спільні інновації, трансфер технологій [8].

Науковці Китаю при дослідженні галузевої інкубаційної платформи досягли результатів, які можуть бути перенесені на інкубаційних посередників з поза галузевою спеціалізацією. Так елементи інновацій (джерело інноваційних знань, середовище інкубаційної мережі, інформація про ланцюжок доданої вартості) мають значний позитивний вплив на інкубаційну спроможність [8]. На користь відмічених інноваційних елементів говорить те, що рівень соціального капіталу (або джерело інноваційних знань), який складається з гарних підприємницьких можливостей, тісної співпраці команд інноваційних структур або інноваційних підприємств (терміни в розумінні права України (примітка автора С. Глібка)), підвищується за рахунок зовнішніх джерел інноваційних знань [8]. Що стосується інформації про інновації, за дослідженням Q. Jiang та інших, біомедицинські інкубаційні платформи та інкубатори отримують через ланцюжок створення вартості велику кількість зовнішніх інформаційних ресурсів, таких як технічна інформація, інформація про ринок, інформація про інновації та інші види інформаційних ресурсів, щоб не мати відставання від ринку [8]. Фактично таким чином і формується основа для безперервності інноваційного процесу в регіональних інноваційних системах.

Питання гармонізації функцій та правоздатності наукових парків як організаційно-правових форм. В більшості наукових досліджень наукові парки, науково-технологічні парки при визначенні їх місця в інноваційних системах розглядають як один вид наукової установи. Але при цьому допускається, що в цих видах парків можливо входження інших наукових, дослідницьких, виробничих структур. В нашому дослідженні ми керуємося положеннями Закону України «Про наукові парки», який визначає ці організації як юридичні установи, а не об'єднання. Тому співпраця інших структур з науковими парками буде допустима через створення певних об'єднань, як без та і з утворенням нової юридичної особи, але в останньому випадку така організаційно-правова форма об'єднання не розглядається в нашому дослідженні, оскільки потребує додаткового виокремлення функцій та напрямів діяльності.

Якщо в наведених дослідженнях китайських вчених наукові парки дорівнюють до науково-технологічних, до яких можливо входження інших наукових організацій, то, наприклад, вченими Словаччини наукові парки класифікуються як університетські наукові парки, оскільки створюються саме університетами [9, с. 649]. Тому і функції визначаються виключно як окремих самостійних наукових установ без участі в інноваційних об'єднаннях, кластерах, тощо, а саме: одержання нових знань, трансфер технологій, використання мережі, створення нових фірм, кластеризація, підтримка бізнесу, вузька спеціалізація, участь в інфраструктурі [9, с. 650]. Тобто, описані функції наукових парків фактично близькі до функціонального змісту діяльності правового статусу наукових парків України.

Проаналізуємо деякі правові, організаційні та функціональні особливості діяльності наукових парків в Україні, які дозволять порівняти їх правовий статус з поглядами закордонних дослідників.

Станом на 01.03.2024 р. з публічно доступної інформації [10], [11] можливо відмітити деякі організаційні та функціональні особливості наукових парків та їх відображення в правовому регулюванні.

1. *Науково-інноваційна складова та корпоративний контроль.* Серед 40 наукових парків засновниками шість засновано політехнічними університетами, але тільки в чотирьох політехнічних університетах мають частку в статутному капіталі більше 50 %.

Засновниками ще 23 наукових парків виступають інші багатопрофільні або галузеві університети. Серед них 16 університетів мають частку в статутному капіталі більше 50 %. Ще відносно двох університетських наукових парків відсутня інформація про їх реєстрацію та склад учасників. Таким чином, наявність таких засновників в 29 наукових парках, на наш погляд, є участю найбільш сприятливих структур для розвитку інноваційної складової наукових парків, і ці парки складають 72,5 % від загальної кількості. Але позитивні зрушення можливі тільки після перенесення показників та пріоритетів комерціалізації науки та інноваційної діяльності з університетів на їх підконтрольну юридичну особу – науковий парк. Якщо порівняти ці показники з дослідженням автора в 2017 році, то заклади вищої освіти та наукові установи мали більш ніж 50 % статутного капіталу в 17 з 21 наукового парку, або 80,95 % [12, с. 20].

З другого боку, підконтрольність наукового парку університету буде тяжіти до освітньо-наукової складової діяльності університету, що матиме певні перешкоди для участі наукового парку в бізнес-орієнтованих кластерах або інших об'єднаннях, і така ситуація склалася у 20 університетських наукових парках, тобто 50 %.

2. *Функціональна спрямованість*. З публічно доступних джерел узагальнено інформацію по університетським науковим паркам, серед яких 17 переважно спрямовують свою діяльність на комерціалізацію наукових результатів університетів, створення зв'язків між наукою, освітою та виробництвом, деякі – на отримання інвестицій, що складає 58,6 % університетських парків. Тільки 2 університетських парки декларують створення регіональної інноваційної системи – Науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля» та Науковий парк «Ужгородський національний університет». Також своїми фактичними діями спрямованість на створення регіональної інноваційної системи демонструє Науковий парк Національного університету «Львівська політехніка» [13]. Автором в 2017 році акцентувалася увага на схожих перевагах та потенціалі наукових парків Харкова та Харківської області у формуванні регіональної інноваційної системи, але такі переваги не призвели до їх провідної ролі в регіональній інноваційній системі. Але у відмічених випадках не ставляться завдання забезпечити належність та безперервність інноваційного процесу.

Доречно відмітити сучасні погляди науковців на функціональне місце наукових парків в промисловому та інституційному середовищі та інноваційному процесі. Одноразові або цілеспрямовані інвестиції в наукові та індустріальні парки в Китаї більше не є домінуючою інвестиційною моделлю. Майбутнє місце наукових парків в просторовій близькості (цен-

тральне розташування) в промисловому та інституційному середовищі, елементами якого на регіональному рівні є ринок праці, стан підприємства, фінансовий ринок, інтеграція та безперервність політики, інфраструктура міста (заклади охорони здоров'я та освіти, професійна мережа, транспорт) [3].

Висновки. Викладене підтверджує необхідність внесення в законодавство норм, які будуть відображати необхідність формування регіональних інноваційних систем з можливим їх організаційним центром – відповідним університетським науковим парком.

Регіональні інноваційні екосистеми потребують їх відбудови на принципах інноваційних екосистем, формування стійких зв'язків з закладів вищої освіти, наукових установ з центрами високотехнологічної промисловості та розвинутою інфраструктурою.

Регіональні інноваційні екосистеми повинні забезпечуватися людським активом з наукоємними професіями, створюватися необхідні умови для удосконалення професійного рівня та забезпечення для науковців та працівників сприятливого соціального середовища на умовах Індустрії 5:0.

Провідна роль наукового парку в регіональній інноваційній екосистемі дозволить виконувати визначальну роль для здійснення усіх етапів інноваційного процесу, забезпечувати зв'язок освіти, науки та виробництва, бути чутливим центром для формування професійного людського капіталу, забезпечувати сучасне високотехнологічне виробництво.

ЛІТЕРАТУРА

1. Холод Б. І., Зборовська О. М. Системний підхід – основа сучасного управління діяльністю промислових підприємств. *Академічний огляд*. 2010. № 1 (32). С. 48–54. URL: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2010/1/9.pdf>
2. Харченко В. А. Системний підхід до стратегічного управління підприємством. *Економічний вісник Донбасу*. 2013. № 1 (31). С. 157–161. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/123280/25-Kharchenko.pdf?sequence=1>
3. Pan S.-C., Fan P., Hu T.-S., Li H.-Y., Liu W.-S. An Anticipatory Practice for the Future of Science Parks: Understanding the Indices and Mechanisms on Different Spatial Scales of Regional Innovation Systems. *Sustainability*. 2024. No. 16. Art. 4600. <https://doi.org/10.3390/su16114600>
4. Про наукові парки : Закон України від 15.11.2024 р. № 1563-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17>
5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
6. Poonjan, A., & Tanner, A. N. The role of regional contextual factors for science and technology parks: a conceptual framework. *European Planning Studies*. 2019. No. 28(2). P. 400–420. <https://doi.org/10.1080/09654313.2019.1679093>
7. Wang Z., He Q., Xia S., Sarpong D., Xiong A., Maas G. Capacities of business incubator and regional innovation performance. *Technological Forecasting and Social Change*. 2020. Vol. 158. Art. 120125. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120125>
8. Jiang Q, Wang D, Wang Y and Wu B. Innovation Elements, Incubation Capacity, and Incubation Performance in Biomedical Incubation Platforms: Moderating Role of Customized Services. *Front. Public Health*. 2022. Vol. 10. Art. 873875. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.873875>

9. Glittová K., Šipikal M. University Science Parks as an Innovative Tool for University-Business Cooperation. *European Conference on Innovation and Entrepreneurship*. 2022. P. 648–656. URL: <https://papers.academic-conferences.org/index.php/ecie/article/view/399>
10. Наукові парки. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki>
11. Система YouControl – онлайн-сервіс перевірки компаній. URL: <https://youcontrol.com.ua/>
12. Глібко С. В. Правове регулювання діяльності наукового парку як суб'єкта національної інноваційної системи. *Право та інновації*. 2017. № 4. С. 15–27. URL: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/294>
13. Подольчак Н. Ю., Сокіл О. Г., Небесний Р. В. та ін. Інноваційний розвиток ЗВО: Роль R&D та партнерства з бізнесом. : навч. посібник / за заг. ред: Н.Ю. Подольчака, О.Г. Сокола, Ю.М. Дзюраха. Львів, 2023.

REFERENCES

1. Kholod, B. I., & Zborovska, O. M. (2010). A systematic approach as the basis of modern management of industrial enterprises. *Akademichnyi ohliad*, 1(32), 48–54. Retrieved from <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2010/1/9.pdf> [in Ukrainian].
2. Kharchenko, V. A. (2013). A systematic approach to strategic enterprise management. *Ekonomichnyi visnyk Donbasu*, 1(31), 157–161. Retrieved from <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/123280/25-Kharchenko.pdf?sequence=1> [in Ukrainian].
3. Pan, S.-C., Fan, P., Hu, T.-S., Li, H.-Y., & Liu, W.-S. (2024). An anticipatory practice for the future of science parks: Understanding the indices and mechanisms on different spatial scales of regional innovation systems. *Sustainability*, 16, Art. 4600. <https://doi.org/10.3390/su16114600>
4. Verkhovna Rada of Ukraine. (2024, November 15). On science parks: Law of Ukraine No. 1563-VI. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17> [in Ukrainian].
5. State Statistics Service of Ukraine. *Classification of types of economic activity (KVED-2010)*. Retrieved from https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
6. Poonjan, A., & Tanner, A. N. (2019). The role of regional contextual factors for science and technology parks: A conceptual framework. *European Planning Studies*, 28(2), 400–420. <https://doi.org/10.1080/09654313.2019.1679093>
7. Wang, Z., He, Q., Xia, S., Sarpong, D., Xiong, A., & Maas, G. (2020). Capacities of business incubator and regional innovation performance. *Technological Forecasting and Social Change*, 158, Art. 120125. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120125>
8. Jiang, Q., Wang, D., Wang, Y., & Wu, B. (2022). Innovation elements, incubation capacity, and incubation performance in biomedical incubation platforms: Moderating role of customized services. *Frontiers in Public Health*, 10, Art. 873875. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.873875>
9. Glittová, K., & Šipikal, M. (2022). University science parks as an innovative tool for university-business cooperation. *European Conference on Innovation and Entrepreneurship*, 648–656. Retrieved from <https://papers.academic-conferences.org/index.php/ecie/article/view/399>
10. Ministry of Education and Science of Ukraine. *Science parks*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/nauka/innovatsiyna-diyalnist-ta-transfer-tekhnologiy/naukovi-parki>
11. YouControl. *YouControl system – online company verification service*. Retrieved from <https://youcontrol.com.ua/> [in Ukrainian].
12. Hlibko, S. V. (2017). Legal regulation of the activity of a science park as a subject of the national innovation system. *Pravo ta innovatsii*, (4), 15–27. Retrieved from <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/294> [in Ukrainian].
13. Podolchak, N. Yu., Sokil, O. H., Nebesnyi, R. V., et al. (2023). *Innovative development of HEIs: The role of R&D and business partnerships*. In N. Yu. Podolchak, O. H. Sokil, & Yu. M. Dziurakh (Eds.). Lviv. [in Ukrainian].

HLIBKO SERHII

PhD in Law, Associate Professor, Head of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine

THE SYSTEM OF LEGAL REGULATION OF FUNCTIONS AND ECONOMIC COMPETENCE OF THE SCIENCE PARK AS A PARTICIPANT IN THE INNOVATION PROCESS

Problem setting. During the period of forming a strategy for the functioning of the innovation ecosystem of Ukraine, the question arises of determining the centers of science, education and technology as the driving force in organizing the innovation process in certain regional innovation systems and innovation ecosystems of Ukraine.

Purpose or research. The author set the goal of investigating whether science parks have the characteristics and functions of incubators and accelerators, whether the functions of science parks enshrined in the legislation of Ukraine can determine one of the central places of science parks for the incubation of innovations and the development of a knowledge-intensive environment, regional innovation systems and ensuring the innovation process in them.

Analysis of resent researches and publications. The questions posed as tasks in the article were considered by both domestic and foreign scientists from various aspects, both the status of the organizational and legal form of science parks and their place in innovation systems. Such scientists from Ukraine and foreign countries are: Y. Holovach, A. Zalisko, K. Matusyak, O. Bonkovsky, Y. Matsevy, S. Paraska, V. Chernyuk, V. Shovkalyuk and others.

Article's main body. The implementation of the research tasks allowed us to answer the question of whether it is possible to enshrine the functions of science parks in the legislation of Ukraine and to determine one of the central places of science parks for the incubation of innovations and the development of a knowledge-intensive environment, which can be transformed into a regional innovation system or an innovative cluster environment.

Conclusions and prospects for the development. The need to introduce norms into the legislation that will reflect the need to form regional innovation systems with their possible organizational center - the corresponding university science park has been determined. It has been established that regional innovation ecosystems need to be rebuilt on the principles of innovation ecosystems, the formation of stable connections from higher education institutions, scientific institutions with centers of high-tech industry and developed infrastructure. Regional innovation ecosystems should be provided with human assets with knowledge-intensive professions, the necessary conditions should be created for improving the professional level and providing scientists and workers with a favorable social environment under the conditions of Industry 5.0.

Keywords: science park, regional innovation ecosystem, higher education institution, scientific institution.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Глібко С. В. Системність правового регулювання функцій та господарської компетенції наукового парку як учасника інноваційного процесу. *Право та інновації*. 2024. № 2 (46). С. 202-208.